

Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestagers talepapir

Det talte ord gælder

Anledning: Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 7. 11. 2013

Tid og sted: Kl. 13.15. ERU's mødelokale 2-145

Indledning

Jeg vil i min forelæggelse her i udvalget fokusere på følgende sager:

- Fælles bankafvikling (SRM)
- Øvrige spørgsmål vedr. fælles tilsyn og afvikling
- Ændring af hvidvaskreglerne

De to sager vedr. fælles bankafvikling og hvidvask vil jeg forelægge til forhandlingsoplæg i Europaudvalget (i morgen den 8. november).

3: Fælles bankafvikling (SRM)

[for lukkede døre]

ECOFIN vil drøfte forslaget om en fælles afviklingsmekanisme (SRM). Sagen er forhandlet teknisk siden juli, men der er endnu ikke enighed. Målet er enighed i ECOFIN i år.

Forslaget etablerer en fælles mekanisme for alle kreditinstitutter i de lande, der deltager i det fælles tilsyn, inkl. ikke-eurolande, som vælger at deltage. Mekanismen skal håndtere nødlidende institutter, dvs. en slags udvidet "Finansiell Stabilitet A/S" på EU-plan.

Den fælles afviklingsmekanisme skal generelt råde over samme værktøjer som nationale afviklingsmyndigheder gives under EU28-direktivet om bankafvikling (BRRD), der nu forhandles med Europa-Parlamentet. Mekanismen skal bl.a. godkende institutters krisehåndteringsplaner og træffe egentlige krisehåndteringsbeslutninger. Der skal fx kunne gennemtvinges frasalg af hele eller dele af instituttet på markedet eller til et overgangsinstitut samt udskilning af aktiver. Der skal også kunne gennemføres nedskrivning af aktiekapital, samt nedskrivning eller konvertering af anden ansvarlig kapital eller usikrede kreditorer (såkaldt "bail-in") for at genoprette instituttets solvens. Det svarer generelt til bankpakke 3. Bail-in gælder dog først fuldt ud fra 2018 (som i BRRD).

Der etableres en fælles Afviklingsinstans med repræsentanter fra Kommissionen, ECB og hver af deltagerlandenes nationale afviklingsmyndigheder. Afviklingsinstansen vil have en fuldtidsformand udpeget af Rådet. Forslaget lægger op til, at afviklingsinstansen forbereder krisehåndteringsbeslutninger, mens Kommissionen træffer de egentlige beslutninger uden at være bundet af Afviklingsinstansens anbefaling. De nationale myndigheder står for gennemførelse af beslutningerne over for institutterne.

Forslaget indebærer også en fælles Afviklingsfond finansieret af sektoren selv, som fuldt indfaset råder over ca. 40-50 mia. euro (hvis der alene ses på eurolandene). Den fælles fond erstatter deltagerlandenes nationale fonde, som skal etableres ifølge BRRD, og skal kunne bruges på samme måde. Dvs. yde garantier og likviditet som led i krisehåndtering, samt – under forudsætning om et vist niveau af bail-in – gennemføre rekapitaliseringer.

Der er fortsat en række centrale udeståender i forslaget. Enkelte lande stiller grundlæggende spørgsmål ved forslagets præmisser. Det gælder f.eks. om der er hjemmel i traktaten til centralt at træffe krisehåndteringsbeslutninger og at etablere en fælles fond.

Forhandlingerne fokuserer dog primært på løsninger *indenfor* rammerne i Kommissionens forslag. Det gælder f.eks. beslutningsprocessen i Afviklingsinstansen, herunder hvilke medlemmer, der skal være med til at træffe hvilke beslutninger, og hvilke stemmeregler, der skal gælde hvornår.

Et andet udestående er erarbejdsdelingen mellem Afviklingsinstansen og Kommissionen i konkrete beslutninger. Der er juridiske grænser for, hvor brede beføjelser Afviklingsinstansen kan få, men omvendt ønsker de fleste lande en bedre balance mellem Kommissionens og Afviklingsinstansens indflydelse på afviklingsbeslutninger. Rådet vil muligvis kunne få en rolle i at godkende eller afvise visse beslutninger.

Et tredje tema er sammenhængen mellem adgang til den fælles afviklingsfond og hvornår bail-in skal træde i kraft samt spørgsmålet om en såkaldt backstop til afviklingsfonden.

Fra dansk side indgår vi konstruktivt og aktivt i forhandlingerne for at sikre en sund og effektiv afviklingsmekanisme. Det er vigtigt for økonomisk og finansiel stabilitet i EU og Danmark, uanset dansk deltagelse. Forhandlingsmandatet, som jeg vil tage i Europaudvalget i morgen (den 8. november) vedrører derfor alene danske hensyn i forhold til SRM-forslaget, der er vigtige, uanset dansk deltagelse. Forhandlingsmandatet vedrører *ikke* spørgsmålet om dansk deltagelse.

Vi arbejder for at sikre, at ikke-eurolande kan deltage på lige vilkår med eurolandene: Der skal være lige konkurrencevilkår mellem alle kreditinstitutter inden for og uden for banksamarbejdet. Det er derfor vigtigt at sikre, at reglerne i EU28-direktivet (BRRD) og i SRM reelt er de samme. Der skal også gælde samme statsstøtte-regler for den fælles Afviklingsfond, som for nationale krisehåndteringsfonde uden for SRM. Det er vurderingen, at forhandlingerne bevæger sig i den rigtige retning.

Danmark har siden Bankpakke 3 fra 2010 generelt arbejdet for at fremme bail-in i EU-reglerne. Vi lægger derfor fortsat vægt på dette i forhandlingerne (både SRM og BRRD), og arbejder derfor for at fremskynde brug af bail-in fra 2018 til 2015. Enkelte andre lande støtter os, men det er ikke sikkert, vi får held med dette.

Endelig vil regeringen lægge stor vægt på, at der i tilstrækkeligt omfang kan tages hensyn til dansk realkredit i SRM. Det gælder særligt Afviklingsmyndighedens fastsættelse af krav vedr. bail-in-relevant kapital og gæld (det såkaldte MREL-krav).

Når Afviklingsinstansen fastsætter det konkrete krav til de enkelte realkreditinstitutter, bør der således eksplicit tages hensyn til det danske realkreditsystems egenskaber. Det gælder også fastsættelsen af realkreditinstitutternes bidrag til den fælles fond.

Som nævnt er der også et vigtigt spørgsmål om en eventuel fælles offentlig backstop for den fælles afviklingsmekanisme. Dvs. en form for fælles offentlig sikkerhedsnet, som i sidste ende kan yde garantier, midlertidige lån eller lignende, fx hvis den fælles sektorfinansierede fond ikke har tilstrækkelige midler, og ikke umiddelbart kan optage lån på markedet (uden at det dog er afklaret, præcist hvornår der i givet fald kan trækkes på en sådan backstop).

SRM-forslaget indeholder ingen backstop, men eurolandene har allerede via ESM nogle fælles instrumenter, som i praksis kan være backstops for eurolandene. Hvis der reelt skal være lige vilkår for euro- og ikke-eurolande og samme troværdighed i det styrkede banksamarbejde for alle deltagerlande, bør man derfor finde modeller, hvor alle lande kan deltage i en fælles backstop. Det er min vurdering, at der er bred forståelse for den pointe, og det overvejes hvordan rammerne for en sådan backstop i givet fald kan se ud.

5: Spørgsmål vedr. fælles tilsyn og afvikling

[for lukkede døre]

ECOFIN skal drøfte en kommunikationslinje vedr. backstops. Både backstops inden for det styrkede banksamarbejde, og backstops på kort sigt vedr. den kommende vurdering af de største bankers sundhedstilstand (balancer samt stresstest) *inden* det fælles tilsyn træder i kraft.

Mht. backstop i det styrkede banksamarbejde arbejder vi for at afklare mulige modeller, som sikrer ligeværdige vilkår for eurolande og deltagende ikke-eurolande, som jeg nævnte under det forrige punkt. Kommunikationslinjen ventes at afspejle dette ønske.

Mht. backstop for vurderingen af de største banker skal det på forhånd kommunikeres, at landene vil tage de nødvendige skridt for at håndtere banker, som øvelsen viser måtte have vanskeligheder med at opfylde de lovgivningsmæssige krav til kapital mv. Det handler mest om *nationale* backstops, hvis institutterne ikke selv kan skaffe kapital, som er udgangspunktet.

For banker som kommer under det fælles tilsyn (indtil videre kun eurolandene), gennemfører ECB øvelsen sammen med eurolandenes nationale tilsyn. For øvrige lande står de nationale tilsyn for øvelsen efter metoder koordineret ved den Europæiske Bankmyndighed (EBA). Øvelsen ventes at svare til dansk tilsynspraksis, og vise, at de danske institutter, der indgår i øvelsen er velkapitaliserede.

Det forventes altså at være meget lidt sandsynligt, at et af de store danske institutter viser sig at have et kapitalbehov, som det ikke selv kan adressere.

7: Ændring af hvidvaskdirektivet

På ECOFIN skal vi drøfte forslaget om styrkelse af de gældende regler om bekæmpelse af hvidvask af penge og terrorfinansiering. Forslaget består af et direktiv om forebyggende tiltag mod misbrug af det finansielle system til hvidvask af penge og finansiering af terrorisme og af en forordning om oplysninger, der skal medsendes ved overførsler af penge.

Direktivforslaget udvider anvendelsesområdet til at omfatte hele spillesektoren, fx online spiludbydere. I dag er kun kasinoer omfattet. Disse udbydere vil nu fx blive omfattet af krav om legitimation af kunder.

Der foreslås en mere målrettet såkaldt "risikobaseret" tilgang til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Myndigheder skal som noget nyt konkret udarbejde nationale risikovurderinger, som identificerer risikoen for, at staten, virksomheder og borgere i et land, bliver misbrugt til hvidvask og terrorfinansiering. Der stilles også krav om, at fx finansielle virksomheder skal udarbejde risikovurderinger af egen virksomhed.

Derudover stilles der krav om, at bl.a. alle selskaber skal have kendskab til hvem der ejer virksomheden, og at oplysninger herom skal være tilgængelige for f.eks. myndighederne.

Der foreslås en udvidelse af begrebet "politisk udsatte personer", der nu også vil omfatte nationalt bosatte politisk udsatte personer og ledere af internationale organisationer. Her tænkes der f.eks. på medlemmer af de nationale parlamenter. Bl.a. stilles der krav til skærpet overvågning af disse personers kundeforhold i banker og andre finansielle institutioner.

Begrundelsen for den skærpede opmærksomhed er hensynet til at bekæmpe korruption i EU-landene. I dag gælder der kun skærpede regler for politisk udsatte personer bosat i udlandet, fx et parlamentsmedlem, der er bosat uden for Danmark og er kunde i en dansk bank.

Desuden stiller forslaget krav til internationalt samarbejde på alle myndighedsniveauer til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Derudover foreslås regler om anvendelsen af administrativt udstedte sanktioner for overtrædelser, som er omfattet af forslaget, fx overtrædelser af kundelegitimationskrav.

Forordningsforslagets væsentligste ændring er, at overførsler af penge over 1.000 euro nu også skal indeholde oplysninger om betalingsmodtager, ud over oplysninger om afsender.

Forslaget vil indebære en skærpelse af de gældende danske regler som følge af blandt andet den mere risikobaserede tilgang til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Regeringen kan generelt støtte forslaget. Regeringen støtter forslaget om, at alle selskaber og andre juridiske personer skal have kendskab til sine reelle ejere, og at oplysninger herom skal være tilgængelige for myndighederne. Regeringen støtter desuden, at alle udbydere af alle spiltjenester omfattes af reglerne. Regeringen vil desuden have valgfrihed mellem administrative og strafferetlige sanktioner, når det gælder opfyldelse af reglerne om administrative sanktioner.

Jeg vil bede Europaudvalget om tilslutning til, at vi fra dansk side kan tilslutte os et kompromis under hensyntagen til de nævnte prioriteter.